

Oabme Testamännta

Ester

Svieriga Rámátsiebrre
Svenska Bibelsällskapet
Uppsala 2026

1

Gånågis Xerxes stráffu drádnigav Vashtiv

¹ Mij dáanna giehtoduvvá dáhpáduváj Xerxesa ájgen, jur dahta Xerxes guhti ráddij tjuohteguoktalåkgietjav gállárijka India rájes gitta Kusha rádjáj. ² Dan ájge sán tjáhkkáhiij gånågistråvnån Susa ladnen. ³ Suv goalmát ráddimjage ásadij guossemállåsav gájka furstajda ja ámmátålmåmájda. Doarrooajve Persias ja Medias, allamáttoaga ja fursta gállárijkajs lidjin tjáhkanam suv lusi, ⁴ ja málggadav, tjuohtegáktsalåhke biejeve, sán sidjij vuosedij ietjas vielde boannudagáv ja guojttelis gånågisák hievesvuodav. ⁵ Gå da biejeve lidjin vássám, de gånågis ásadij guossemállåsav gietjav biejeve gájkajda Susa ladnen, goappátjagá alemusájda ja vuolemusájda. Jugálvis lij laddnesjattadagá sjaljon. ⁶ Danna gahtsahin loavddaga tjáppemus vielggis ja sáhppis lijnes, tjanádum vielggis ja purpurruoppsis báttij silbbastákkajda ja tjuoldajda alabasteris. Sáffå gålles ja silbas lidjin guolben, mij lij mármoris, alabasteris, sjkálltjosisnjátjis ja gilldegierges. ⁷ Sijnjårrin juhkusijt gållegávtjajda, gájka moattelágátja, ja vijinna valjet gålgåj gånågisák árvasvuoda milta. ⁸ Valla ij lim nággo juhkat; gånågis lij gáhttjum alemus dievnárijt tjuovvot juohkkahattja sávadusáv. ⁹ Sámme ájge drádnik Vashti lij ásam guossemállåsav nissunijda Xerxesa ladnen.

¹⁰ Giehttjit biejeve, gå gånågis lij buorre mielan vijnas, sán gáhtjoj Mehumanav, Bissetav, Harvonav, Bigtav, Avagtav, Setarav, ja Karkasav, da gietjav gånågisdievnára gudi lidjin suv lagåmus dievnára, ¹¹ viedtjat drádnik Vashtiv suv lusi gånågisák kråvnåjn oajven. Gånågis sidáj álmugijt ja furstajt vuojnnet suv fávrosvuodav – sán lij gulos fávrro.

¹² Mavas gå gånågisdievnára diededin gånågisá gáhttjomav, de drádnik Vashti nádoj boahtemis. Gånågis tjårvvasit suhtaj, suv moarre buolláj.

¹³ Jårgijdiij vijsugijda gudi diehtin majt dahkat, danen gå lij gånågisá dåhpe rádedit gájkaj gudi lidjin låhkaðåbdde ja tjiehpe riektá hárráj. ¹⁴ Suv lagåmus ålmmå lidjin Karshena, Shetar, Admata, Tarshish, Meres, Marsena ja Memukan, da gietjav fursta Persias ja Medias gudi oadtjun boahtet suv lusi akta goassa ja gudi lidjin rijka oajvemusá. ¹⁵ Sijås gatjådiij majt låga milta

galgaj dahkat drådnigijn Vashtijn, gå ittij gulldala gånågisá gáhtjomav mav gånågisdievnára diededin.

¹⁶Memukan álggusij gånågisá ja furstaj ávdån: »Ij la ber gånågisá vuosstij Vashti l boasstot dahkam, ájnat aj gájkka furstaj ja álm mugij vuosstij gájkka gånågisá Xerxesá gállárijkajn. ¹⁷Drådniga dahko sjaddá dábddusin gájkka nissunijda ja de sij álbedi ietjasa boadnjátijt ja javlli: Gånågis Xerxes gáhtjoj Vashtiv boahtet, ja sán ittij boade! ¹⁸Fursstanissuna Persian ja Median, gudi li gullam majt drådnik javlaj, álggi juo uddni ietjasa boadnjátij ságastit dan birra, ja de dassta sjaddá gietjedis bilkkádus ja rijddo. ¹⁹Jus háhpá, gånågissam, de galga guládit gånågisák biejadusáv mij tjáleduvvá Persia ja Media lágajda vaj ij la máhttelis dav máhtsadi: buorgulvis Vashtij ij goassak bessat gånågisá ávddáj boahtet. De vatte suv drådnikárvov iehtjádij guhti l sujsta bárep. ²⁰Gå dát gånågisák biejadus dábddusin sjaddá duv rijkan, álles duv stuorra rijkan, de juohkka nissun galggá guddnedit ietjas boadnjátjav, goappátjagá alemusáv ja vuolemusáv.«

²¹Gånågis ja fursta lijkkujin oajvvadussaj, ja gånågis dagáj náv gáktu Memukan lij javllam. ²²Sán rájaj tjállusijt gájkka suv gállárijkajda; juohkka gállárijkkaj ietjas tjállemvuohkáj ja juohkka álm mugij ietjas giellaj, vaj juohkka álmáj galgaj árrot boanndin ietjas vieson.

2

Ester sjaddá Xerxesá drådnik

¹Manjela, gå Xerxesá moarre lij suodnum, de sán ájádallagádjij majt Vashti lij dahkam ja majt suv hárráj lidjin mierredam. ²Gånågisá dievnára de oajvvadin sunji áhtsát tjáppa niejdajt gudi állim duohtaduvvam. ³Gånågis galgaj nammadit sáttakálm májt juohkka gállárijkan ja gáhttjot sijáv tjoahkkit gájkka nuorra fávros niejdajt suv háremij Susa ladnen. Danna sij galggin árrot gånågisá evnuhka Hegaja gáhtjon ja oadtjot tjábbudahkasujtov. ⁴Dat niejdda gesi gånågis ienemusát lijkku gádjij galgaj drådnigin sjaddat Vashti sajen. Gånågis dan oajvvadussaj lijkku, ja dasi guorrasij.

⁵Susa ladnen lij juvdá gen namma lij Mordokaj, Jaira bárnne, Shimi bárnne, Kisha bárnne Benjamina máttos. ⁶Sán gulluj sidjij gejt lidjin

doalvvum Jerusalemas aktan Juda gånågisájn Jekonjajn, gånå suv doalvvun fánngavuohtaj babylona gånågisás Nebukadnessaris. ⁷ Mordokaj lij biebbmoáhttje tjetjes niejddaj Hadassaj, gev aj gáhttjun Esterin; sujna ij lim áhttje ij ga ieddne. Lej njuoros ja fávros niejdda. Mordokaj lij suv válldám ietjas niejddan dan mannel gånå gáda lijga jábmám.

⁸ Gånå gånågisá gáhttjom ja biejadus dábddusin sjaddin, de moadda niejda doalvoduvvin Susa laddnáj Hegaja gáhttjuj, ja Ester aj viettjaduváj gånågisá laddnáj ja Hegaja, háremgáhttára, gáhttjuj. ⁹ Sån niejddaj tjangedij ja sunji lijkkugádj, ja dalága sunji ásadij dav tjábbudahkasujtov ja dajt biebmojt ma sunji gullujin ja dajt gietjav dárno ladnes gejt lidjin sunji válljim. Hegaj suv dibdij hárema buoremus lanjájda jáhttát aktan dárnoj. ¹⁰ Ester ittij giehto makkir álmugij jalik mádduj sån gulluj, danen gånå Mordokaj lij suv buorggum návti dahkamis. ¹¹ Juohkka bieje Mordokaj váttisij háremsjaljov vásuk gáhttjamen gáktu Ester viesoj ja gáktu sujsta manáj.

¹² Vuorrulakkoj niejda galggin boahdet gånågisá Xerxes lusi. De sij lidjin lågenanguokta máno oadtjum tjábbudahkasujtov mierredum vuoge milta. Lej dat ájgge massta lij dárbbu álles tjábbudahkasujttuj: guhtta máno mirrááljujn ja guhtta máno balsamáljujn ja ietjá tjábbudahkavuojdásij.

¹³ Gånågisá lusi mannamin, de niejdda oattjoj gånågisá háremis válldet gájka mav sidáj gånågisá laddnáj. ¹⁴ Galgaj boahdet iehkedis ja manep ideda máhttsat nuppe háremij ja gånågisá evnuhka Shaashgasa gáhttjuj, guhti lij lijggeáhkátij gáhttár. Sån ittij des besa gånågisá lusi, jus gånågis ij lim sunji náv tjangedam vaj gáhtjoj suv boahdet ietjas lusi.

¹⁵ De sjattaj Estera vuorro, Mordokaja tjetje Avichajila niejdda, gev Mordokaj lij válldám ietjas niejddan. Gånå manáj gånågisá lusi, de ittij sidá iehtjádav gånå mav gånågisá evnuhkka Hegaj, háremgáhttár, lij oajvvadam. Gájka gudi suv vuojnjin sunji lijkkujin. ¹⁶ Lej jage lågát mánon, tevet-mánon, gånågisá Xerxes giehtjit ráddimjage, gånå doalvvun Esterav suv lusi gånågisaladdnáj. ¹⁷ Sån iehtsij Esterav ienebut ietjá nissunijs, ja sån oattjoj gånågisá buorremielakvuodav ja gieresvuodav ienebut gånå gájka ietjá niejda, ja gånågis tsieggij gånågisák krávnáv suv oajvváj ja dagáj suv drádnigin Vashti sadjáj. ¹⁸ De sån ásadij guossemállásav gájka furstajda ja ámmátálmájda, guossemállásav Estera guddnen, ja luojtij várojt gállárijkajn ja juogij vattajt gånågisák árvasvuoda milta.

¹⁹ Gå tjoahkkijin nuorra niejdajt, de Mordokaj bargaj Gånågisák uvsan.

²⁰ Suv gáhttjoma milta Ester ittij giehto makkir mádduj jalik álm mugij sán gulluj. Gulldalij suv náv gáktu gá suv huvson lij.

²¹ Gå Mordokaj bargaj Gånågisák uvsan, de sjielmmágáhtára Bigtan ja Teresh, guovtes gånågisá gånågisdievnárijs, lijga náv suhttam gånågissaj Xerxesij vaj áttjudijga suv gáddet. ²² Mordokaj oattjoj diedojt dan birra ja giehtoj dav drádnigij Esterij, guhti diededij gånågisáv Mordokaja baktu.

²³ Ássje guoradaláduváj, ja gá guoddalusá gávn nusuvvin riehta, de goappásj álm májt gatsostin tjuolldaj. Dát dáhpádus tjáleduváj mujttalusgirjjáj gånågisá ávdán.

3

Haman ájggju juvdájt gáddet

¹ Muhtem ájge manñela gånågis Xerxes guddnedij agageagav Hamanav, Hammedata bárnev: suv aledij ja dagáj oajvemussan gájkka suv furstajs.

² Gájkka ámmátálm má luobddelin Hamana ávddáj, náv gáktu gånågis lij gáhttjum. Mavas Mordokaj ittij luobddela suv ávddáj. ³ Ámmátálm má Gånågisák uvsan gatjádin Mordokajas manen sán vuosteldij gånågisá gáhttjomav. ⁴ Biejves bájvváj sujna sáhkadin, valla sán ittij sijáv gulldala. De giehtun Hamanij gullátjit jus Mordokaja oarre lij dáhkkidahtten: javllam lij sidjij sán lij juvdá.

⁵ Gå Haman vuojnij Mordokaj ittij luobddela suv ávddáj, de tjärvvasit moarádij. ⁶ Sunji ij lim nuoges dássjå val Mordokajav gáddet, ájnat gá gulláj makkir álm mugij sán gulluj, de sidáj muorrodit gájkka juvdájt Xerxesa rijkan, Mordokaja álm mugav.

⁷ Jage vuostasj mánon, nisan-mánon, gånågisá Xerxesa lågenannuppe ráddimjage, Hamana ávdán vuorbádin »pur«, mij mierkki sij vuorbádin makkir biejve ja makkir mánon galggin láda dássjedit Mordokaja álm mugav. Vuorbe milta sjattaj lågenangoalmát biejve jage lågenannuppen mánon, adar-mánon.

⁸ Haman manáj gånågisá Xerxesa lusi ja javlaj: »Le álm muk mij oabllát árru nuppij álm mugij siegen gájkka duv gállárijkajn. E sehkana nuppijda. Sijá lága älla náv gáktu ietjá álm muga lága, ja gånågisá lágajt e tjuovo. Le

duv miela vuosstij dibddet sijáv návti árrot. ⁹ Jus háhpá, de almoda guládušáv sijáv dässjedit. Lågevtuvsán talenta silbas galgav viehkkít duv virggeálmamáda vaj biedji dajt gånågisá biednikvuorkkáj«. ¹⁰ De gånågis tjuvdestis váldij sinidahkasuormmasav ja vattij dav agageagij Hamanij, Hammedata bárrnáj, juvdáj vasjulattjaj, ¹¹ bágoj: »Silbba l duv, ja álm mugijn oattjo dahkat mav iesj sidá!«

¹² Lågenangoalmát bieje jage vuostasj mánon gånågisá tjálle gáhtjoduvvin, ja Hamana bagádušáj milta tjálos tjáleduváj gånågisá satráhpajda, ednamhárrájda juohkka gállárijkan ja juohkka álm mugaja furstajda; juohkka gállárijkkaj ietjas tjállemvuohkáj ja juohkka álm mugij ietjas giellaj. Tjálos tjáleduváj gånågisá Xerxesá namán ja duodastuváj suv sinidagáj, ¹³ ja gájkka gånågisá gállárijkajda tjálos rájaduváj sáttakálm máj. Gájkka juvdá, nuora ja vuorrasa, máná ja nissuna, galggin háhkkiduvvat, gáddut ja muorroduvvat sámmi bieje, lågenangoalmát jage lågenannuppen mánon, adar-mánon, ja sijá ábmudagáv galggin rievudit. ¹⁴ Tjálos galgaj árrot láhka juohkka gállárijkan ja moattádušáj baktu dábdusin sjaddat gájkka álm mugijda vaj gájka li gárvvása dan bieje.

¹⁵ Gånågisá gáhttjoma milta sáttakálm má ráhtot vuolggin, ja sámmi ájge biejadus guláduváj Susa ladnen. Gånågis ja Haman tjáhkkidijga jugátjit, valla Susa stáda lij alvaduvvam.

4

Mordokaj gáhttju Esterav gånågisás viehkev anodit

¹ Gå Mordokaj guláj mij lij sjaddam, de gájkudij ietjas gárvojt, ja hársájda ja gunájda gárvvunij, ja stádaj manáj luojo jieddnát ja ármet. ² Manáj gitta Gånågisá uksaj, gási ittij aktak besa sisi surggogárvojda gárvvunam.

³ Juohkka gállárijkan gási gånågisá gáhttjom ja biejadus jávsádin, de sjattaj stuorra surggo juvdájda: fásstudin, tjierrun ja luodjun. Moattes ádin hársáj ja gunáj nanna. ⁴ Gå drádniga Estera dárno ja gånågisdievnára báhtin ja sunji dav giehttun, de hádjánij ja rájaj gárvojt Mordokaj majda gárvvunit ienni gá hársájda. Valla nádoj dajt duosstomis. ⁵ De Ester gáhttoj evnuhkav Hatakav ietjas lusi, gev gånågis lij dievnnuj biedjam, ja gáhttoj suv Mordokajas gatjádít manen návti dagáj. ⁶ Hatak manáj Mordokaja lusi stáda

guovdduj Gånågisá uvsá ávdán. ⁷ Mordokaj giehtoj gájkka mij lij suv dájvvam, ja nammadij aj dav silbbalågov mav Haman lij jáhttám gånågisá biednikvuorkkáj jus oadtju juvdájt dæssjedit. ⁸ Vattij aj Hatakij moattádusáv dat biejadusás mij lij Susan almoduvvam dæssjidime gáktuj vaj máhtij dav Esterij vuosedit ja gájkka sunji tjielggit. Ájgoj Esterav gáhttjot gånågisá lusi mannat álmugav árjutjit.

⁹ Gå de Hatak bådij ja giehtoj Esterij majt Mordokaj lij javllam, ¹⁰ de Ester gáhtjoj suv máhttsat Mordokaja lusi ja javllat: ¹¹ »Gájkka gånågisá ámmátálmma ja viesajdiddje suv gállárijkajn diehti, jus soames, lehkus dal álmáj jali nissun, váni gáhtjok manná suv lusi sisnep laddnesjalljuj, de l dæssjá akta láhka: jábmam. Dæssjá val sán gesi gånågis gálggi ietjas gállegånågissoappev oadtju viessot. Iesj mán iv la gálmmlågen biejeven gáhtjoduvvam gånågisá lusi.«

¹² Gå Mordokaj guláj majt Ester lij javllam, ¹³ de gáhtjoj sunji vásstedit: »Ale jáhke dán aktu gájkka juvdájs besa bádar dan diehti gå gånågisá vieson áro. ¹⁴ Jus dán dálla la sjávot, de juvdáj viehkke ja gádjom ietjá guovlos bádisj, valla dán aktan áhtját fuolkijn i gádjusa. Ihkap dákkir báttá diehti drådnigin sjaddi.«

¹⁵ Ester de rájaj Mordokajaj dáv vásstádusáv: ¹⁶ »Tjoahkki dalága gájkka Susa juvdájt ja fásstudihitit muv diehti. Allit jugá jalik bårå gálmán jánnðurin, allit biejeven jalik iján. Danga láhkáj mán aj aktan muv dárnoj fásstudav. Dan manjela manáv gånågisá lusi, vájku l lága vuosstij. Jus háhkkánav, de háhkkánav.« ¹⁷ Mordokaj vuolgij, ja dagáj jur dan láhkáj gáktu Ester lij sunji javllam.

5

¹ Goalmát biejeve Ester tjánaj ietjas drådnikgárvojda ja tjuodtjánij gånågisák ladne sisnep laddnesjalljuj, ladne buohta. Gånågis tjáhkkáhiij ladne trávnán, jur boadáldagá ávdán. ² Gå gånågis vuojnij Esterav laddnesjaljon tjuodtjomin, de ávvusij ja gálggij gállegånågissoappev sunji. Ester lãjdástij suv ávddáj ja duohtaj gånågissoabbegietjev. ³ »Majt dán sidá, drådnik Ester?« gatjádij. »Majt dán sáva? Galga dav oadtjot, juska l lahkke rijkka.« – ⁴ »Jus háhpá, gånågissam«, Ester vásstedij, »de báhtus gånågis aktan Hamanij uddni guossemállásij mav lav duv guddnen ásam.« ⁵ Gånågis

vásstedij: »Viedtjit dalága Hamanav diehki, vaj máhttin Estera sávadusáv állidahttet.«

Gånågis ja Haman bádijga guossemállásij mav Ester lij ásam, ⁶ja madin vijnas juhkin, de gånågis gatjádij: »Majt dán sidá, Ester? Oattjo dán dav! Mij la duv sávadus? Álliduvvis dat, juska l lahkke riikka.« ⁷Ester vásstedij: »Majt sidáv ja sávav la dát: ⁸jus lav duv buorremielakvuodav oadtjum, gånågissam, jus hähpá muv vájnnodusáv dáhkkidit ja muv sávadusáv állidahttet, de báhtus gånågis aktan Hamaniijn idet guossemállásij mav dunnuj ásadav. De vásstedav duv gatjálvisáv, gånågissam.«

Hamana gahttjam ja Mordokaja aledibme

⁹Dan bieje Haman ávon ja buorre mielajn dassta manáj. Mavas gá ájtsaj Mordokajav Gånågisák uvsan ja vuoynij sán ittij tjuodtjana ittij ga ábbá labádaste, de sunji tjärvvasit suhtaj. ¹⁰Másjaj suhttamis ja viessusis manáj. De rádnajdis ja áhkátjav Sereshav gáhtjoj ietjas lusi. ¹¹Sidij goarssuj man boandá sán lij, man állo bárne sujna lidjin ja makkir gudnev gånågis lij sunji vuosedam gá lij suv aledam gájkka furstaj ja gånågisák ámmátálmma badjel. ¹²»Ja ij la dássjá val dat«, javlaj, »mán lidjiv ájnna gev drádnik Ester aktan gånågisájn gáhtjoj guossemállásij mav sán ásadij. Idet lav vas bivddidallam dáhku aktan gånågisájn. ¹³Mavas iv la nágdda guhkev vierttiv juvdáv Mordokajav Gånågisák uvsan vuojnnet.« ¹⁴De suv áhkásj Seresh ja gájkka rádna oajvvadin: »Tsieggidahte tjuoldav, guoktalákvidá mehtera allak, ja gáhtjo gånågisáv idedis árrat Mordokajav gatsodahttet. De máhtá ávuujn gånågisájn mannat guossemállásij.« Haman likkuu oajvvadussaj ja tsieggidahtij tjuoldav.

6

¹Dan ijá gånågis ittij máhte oadet. Sán de viettjedahtij mujttalusgirjev subttasij ja dassta sunji lāhkin. ²Danna lij tjáledum Mordokaj lij älvvám sjielmmágáhttarijt Bigtanav ja Tereshav, dajt guokta gånågisdievnára gudi lijga ájggum gånågis Xerxesav gāddet. ³Gånågis de gatjádij: »Makkir gudnev ja bálkáv Mordokaj dassta oattjoj?« Dievnára vásstedin: »Sán ittij majdik oattjo.« – ⁴»Guhtis laddnesjaljon tjuodtju?« gånågis gatjádij. Haman lij bohtám ladne álgop laddnesjalluj mannamin gånågisás ánodittjat

Mordokajav gatsostit tjuolldaj mav lidjin sunji tsieggidahtám. ⁵ »Haman tjuodtju laddnesjaljon« dievnára vásstedin. »Báhtis sisi«, gånågis javlaj. ⁶ Haman bádij ja gånågis sujsta gatjádij: »Majt galggá sunji dahkat gev gånågis sihtá guddnedit?« Haman ájadaláj: »Gev gånågis sihtá guddnedit – mán dávk littjav?« ⁷ Sån vásstedij: »Vaddis sunji, gev gånågis sihtá guddnedit, ⁸ gånågisák gárvov mav gånågis iesj la adnám ja hestav mav gånågis iesj la rijddim ja man oajvve l gånågisák krávnájn hiervviduvvam. ⁹ Buktis soames gånågisá oajvemus furstajs gárvov ja hestav. Gárvodis suv gev gånågis sihtá guddnedit, ja lájddijs suv stáda stuorra gahttunav rijddimin ja tjuorvvus suv ávdđálin: Gáhttjit majt dahká sunji gev gånågis sihtá guddnedit!« – ¹⁰ »Viettja dalága gárvov ja hestav maj birra dån ságasti«, gånågis Hamanij javlaj, »ja dagá dan láhkáj juvdájn Mordokajajn guhti Gånågisák uvsan dievnnu. Ale vajálduhte majdik massta dån la giehttum.«

¹¹ Haman viettjaj gárvov ja hestav, gárvodij Mordokajav ja lájddij gá rijddij stáda stuorra gahttunav suv ávdán tjuorvodijn: »Gáhttjit majt dahká sunji gev gånågis sihtá guddnedit!«

¹² Dan manjel Mordokaj máhtsaj Gånågisák uksaj, valla Haman surgon ruvva viessusis manáj, muohto tjehekusin. ¹³ Áhkátjij Sereshaj ja rádnajdises giehtoj gájikka mij lij sunji sjaddam, ja de suv rádevadde ja áhkásj javllin: »Jus sån la juvdá máttos, dat Mordokaj gen ávdđáj la dálla luobddelam, de i goassak sujna rijbatja. Gahtjadahtisj sån duv!« ¹⁴ Gá lidjin ságastime Hamanijn, de gånågisdievnára báhtin suv dalága viettjatjit guossemállásij mav Ester lij áadam.

7

¹ De gånågis ja Haman bádijga guossemállásij drádniga Estera lunna. ² Nuppe biejeve gånågis vaden gatjádij gá vijnajt lidjin juhkamin: »Majt dån sidá, drádnik Ester? Oattjo dån dav! Mij la duv sávadus? Álliduvvis dat, juska l lahkke rijkka.« ³ Ester vásstedij: »Jus lav duv buorremielakvuodav oadtjum gånågissam, jus háhpá, de muv vájnnodus la dån hekkav munji vattá ja muv sávadus la dån árjo álm mugam. ⁴ Mij lip vuobdeduvvam háhkkiduvátjit, gáddutjit ja muorroduvátjit, mán ja álm mugam. Jus lulujma oarjjen ja oarjjenissunin vuobdeduvvam, de luluv sjávot árrót. Dakkir

vuorbedisvuohta ij lulu nuoges ájnas gånågisáv vájvedit.« – ⁵»Guhtis duosstá dakkirijt dahkat?« gånågis Xerxes gatjádij. »Gånå l sán?« – ⁶»Duolmodiddje ja vasjulasj«, Ester javlaj, »dát bahás Haman.« Haman assegoavggen doargestij gånågisá ja drádniga ávdán. ⁷Gånågis moares tjuodtjánij bievddégáttes ja manáj ladne sjattadahkaj madin Haman ganugij gáhttjalittjat drádnigis Esteris vájnnodit ietjas hekka ávdás; dádjadij gånågis lij juo duobbmim suv.

⁸Jur dalloj gá gånågis Xerxes bádiij sjattadagás jugálvisladnjaj, de Haman hähkkat lájdástij sáffáj gånå drádnik vellahij bievddégáttén. »Le gus sán tjabu illastittjat drádnigav iehtjam ladnen?« gånågis tjuorvvij. Jurra lij dav javllam, de Hamana muodov gábtjin. ⁹»Tjuollda l juo tsieggiduvvam«, Harvona javlaj, akta gånågisdievnárijs. »Dav la Haman tsieggim Mordokajaj gen bágo akti gånågisáv gádjún. Tjuollda l Hamana vieso guoran, guoktalákvidá mehtera allak.« – »Gatsostihtit suv dasi«, gånågis gáhtjoj. ¹⁰De Hamanav gatsostin dan tjuolldaj mav iesj lij tsieggim Mordokajaj. De gånågisá moarre luojtij.

8

¹Sämmi biejeve gånågis Xerxes vattij drádnigij Esterij dav viesov mij lij Hamanij gullum, juvdáj vasjulatttaj, ja Mordokaj oattjoj boahitet gånågisá lusi gá Ester lij giehttum man láhka sáj lijga. ²Gånågis váldij suv sinidahkasuormmasav mav lij Hamanis ruoptus válldám, ja vattij dav Mordokajaj. Ester vattij Hamana viesov Mordokaja hállduj.

Juvdá mávsedi vasjulatttajt

³Ájn akti Ester gånågisájn sáhkadij. Luobddelij gånågisá juolgij ávddáj ja tjiero ánodij hieredit vuorbedisvuodav mav agageak Haman lij áttjudam ja bahudagájt majt lij sidjij ájggum. ⁴Gånågis gálggij gállegånågissoappev Esterij, guhti tjuottjadij ja lájdástij suv ávddáj. ⁵»Jus hähpá, gånågissam«, sán javlaj, »ja jus lav duv buorremielakvuodav oadtjum, jus muv vájnnodus la dunji vuogas ja jus lav árvvogis dunji, de sidáv dân guládahtá gáhttjomav máhtsadittjat girjiit majt agageak Haman, Hammedata bárnne, tjálij gá ájgoj muorrodit juvdájt gájikka duv gállárijkajn. ⁶Gáktus luluv máhttet vuojnnet dáv bahudagáv dájvvat álm mugam, gáktus luluv máhttet

vuojnnet muv máttov háhkkáime?»⁷ De gånågis Xerxes javlaj drådnigij Esterij ja juvdáj Mordokajaj: »Hamana viesov lav Esterij vaddám, ja suvva lav gatsostam tjuolldaj gá lij gáhttjalam juvdájt gáddet.⁸ Tjálle dáj biejadusáv juvdáj birra ietjada miela milta, tjálle muv namán, muv sinidagájn. Tjálos gånågisá namájn ja duodastuvvam gånågisá sinidagájn ij la máhttelis máhtsadi.«

⁹ Dalloj, guoktalåkgoalmt bieje jage goalmt mánon, sivan-mánon, gånågisá tjálle gáhtjoduváj. Mordokaja bagádusá milta tjállin juvdájda, náv aj satráhpajda, ednamhærrájda ja furstajda gállárijkajn India rájes gitta Kusha rádjáj, tjuhteguoktalåkgietja gállárijkkaj, juohkka gállárijkkaj ietjas tjállemvuohkáj ja juohkka álm mugij ietjas giellaj, aj juvdájda ietjasa tjállemvuohkáj ja ietjasa giellaj.¹⁰ Mordokaj tjállusav almodij gånågisá Xerxesá namán ja duodastij dav suv sinidagájn ja girjiit rájaj sáttakálm máj gudi gånågisá stálla hestajt rijddijn.¹¹ Girij baktu gånågis juvdájda vattij riektáv tjáhkani ietjasa hekkajt várjallittjat, ja háhkkidit, gáddet ja muorrodit juohkka doarrofuovav álm mugin jali gállárijkan mij sijáv nihtot, mánájt ja nissuniit aj, ja sijá ábmudagájt rievudit.¹² Dát galgaj sámmi bieje gájkká gånågisá Xerxesá gállárijkajn: lågenangoalmt jage lågenannuppen mánon, adar-mánon.¹³ Tjálos galgaj árrat láhkan juohkka gállárijkan ja moattádusáj baktu dábddusin sjaddat gájkká álm mugijda, vaj juvdá dan bieje li gárvvása mávsedit ietjas vasjulattjajt.¹⁴ Gånågisá gáhttjoma milta sáttakálm máhtot vuolggin gånågisák hestaj, ja sámmi bále biejadus guláduváj Susa ladnen.¹⁵ Mordokaj manáj gånågisá lussta gárvvunam sáhppis ja vielggis gånågisák gárvoj. Sujna lij stuorra oajvvehärvva gálles ja álgoldisgárvvo vielggis ja purpuruoppis gádusis. Susa stáda sjállerdij.¹⁶ Juvdájda sjattaj tjuovgga ja ávvo, vuorbbe ja guddne.¹⁷ Juohkka gállárijkan ja juohkka stádan gási gånågisá gáhttjom ja biejadus jávsádin lij stuorra ávvo juvdáj gaskan: hávsskudallin ja ávvudin basseájev. Moattes ietjá álm mugijs rijkan javllin ietjasa juvdán, danen gá lidjin ballagoahtám juvdájs.

9

¹ De sjattaj lågenangoalmt biejevve jage lågenannuppen mánon, adar-mánon. Lej dan bieje gá gånågisá gáhttjom ja biejadus galggin

boahitet fábmuj, dan bieje gá juvdáj vasjulattja lidjin vuorddám sijáv ietjasa vielde vuolláj oadtjot, mavas sjattaj nuppe láhkáj gá juvdá fámov oadtjun vuosteldiddij badjel.² Gájkka gånågisá Xerxesá gállárijkajn juvdá ietjasa stádajda tjáhkanin ládatjit sijáv sihtamin juvdájt vahágahttet. Ittij aktak nagá vuosteldit, gájka lidjin sijás assegoavggen.³ Gállárijka fursta, satráhpa ja ednamhárrá ja sij gudi lidjin gånågisá dievnon doarjjun juvdájt. Gájka lidjin assegoavggen Mordokajas.⁴ Sån lij vuojn oadtjum stuorra fámov gånågisá ladnen; sáhka suv birra oabllánij gájkka gállárijkajda, ja sån vil väksánij.⁵ Návti juvdá svierdij vuojtin gájkka vasjulattjajt ja sijáv gáddin. Dahkin majt sihtin vuosteldiddij.⁶ Susa ladnen gáddin vihttatjuohte álmma⁷ ja vil Parshandata, Dalfonav, Aspatav,⁸ Poratav, Adaljav, Aridatav,⁹ Parmashtav, Arisajav ja Vajsatav;¹⁰ lågev bárne gudi lidjin riegádam Hamanij, Hammedata bárnna, juvdáj vasjulattjaj. Valla ettjin lágeda rievudit.

¹¹ Gá gånågis sámmi bieje oattjoj gullat galles lidjin gáddum Susa ladnen,¹² de drådnigij Esterij javlaj: »Susa ladnen juvdá li gáddám vihttatjuohte álmma, ja vil Hamana lågev bárne. Majdis li vil dahkam muv ietjá gállárijkajn? Majt dån sidá? Oattjo dån dav! Mij la duv sávadus? Álliduvvis!« –¹³ »Jus háhpá, gånågissam«, Ester vásstedij »de vatte Susa juvdájda riektáv aj idet dahkat udnásj lága milta mij la fámon. Ja gatsostahte Hamana lågev bárne tjuolldaj.«¹⁴ Gånågis gáhtjoj návti dahkat. Biejadus guláduváj Susan, ja gatsostin Hamana lågev bárne.¹⁵ Susa juvdá tjáhkanin aj adar-máno lågenannäljåt bieje ja gáddin gálmma¹⁶ tjuohte álmma dappe. Valla ettjin lágeda rievudit.

¹⁶ Ietjá juvdá gånågisá gállárijkajn aj tjáhkanin ietjasa hekkajt várjjalittjat ja ráfev áttjutjit vasjulattjajs. Gáddin gietjavlåkvihttatuvsaan álmma vuosteldiddijs. Valla ettjin lágeda rievudit.¹⁷ Dáhpáduváj adar-máno lågenangoalmát bieje, valla lågenannäljåt bieje vuojnadin ja dahkin dav jugálvissan ja ávvobievvven.¹⁸ Susa juvdá tjáhkanin lågenangoalmát ja lågenannäljåt bieje valla vuojnadin lågenanvidát bieje ja dahkin dav jugálvissan ja ávvobievvven.¹⁹ Dan diehti ednamdáfoj juvdá, gudi árru sijdatjiin, ávvudi lågenannäljåt biejev adar-mánon bassebievvven guossemállásij, gá biebbmovattajt nubbe nubbáj rádji.

Purimjugálvis ásaduvvá

²⁰ Mordokaj tjálij mij lij sjaddam ja rájaj tjállusijt gájkka juvdájda gånågisá Xerxes gállárijkajn, lahkusin ja málggadin. ²¹ Almodij ávvudit lågenannäljåt ja lågenanvidát biejeve adar-mánon juohkka jage, ²² nappu dajt biejevijt gå juvdá oadtjun ráfev ietjasa vasjulattjajs ja dan mánon gå sijá vájvve sjattaj ávvon ja sijá surggo basseávvon. Dájt biejevijt galggin ávvudit jugálvissan ja ávvobiejvven. Galggin biebbmovattajt rádjat nubbe nubbáj ja vattajt hájos almatijda vaddet. ²³ Majt juvdá lidjin dahkam ja man birra Mordokaj lij sidjij tjállám sjattaj dal árbbedáhpe.

²⁴ Agageak Haman, Hammedata bárnne, gájkka juvdáj vasjulasj, lij ájggum muorrodit juvdájt ja vuorbbádam »pur«, dat mierkki vuorbbe, sijáv håhkkidittjat ja muorrodittjat. ²⁵ Valla gå ássje bárij gånågisá ávddáj, de sån gåhtjoj – vájku ávdep girje diehti – bahás ájggomus, mav Haman lij juvdáj vuosstij ájggum, galgaj dal suv ietjas dájvvat. Sån ja suv bárne gatsostuvvin tjuolldaj. ²⁶ Dan diehti dá biejeve gåhtjoduvvi purim, bágos »pur«.

Gájkka mij lij girjen tjáledum ja majt juvdá ietja lidjin vuojnnám ja vásedam, ²⁷ buorren válldin ja mierredin allasisá ja sijá gierragijda ja sidjij gudi siebri juohkka jage, jages jahkáj, dáhpen ávvudit dajt guokta biejeve návti gåk lij mierreduvvam. ²⁸ Návti galggin dajt biejevijt mujttet ja ávvudit buolvas buolvvaj, juohkka fuolken, juohkka gállárijkan ja juohkka stádan, vaj juvdá e goassak dájt purimbiejevijt vajálduhte ja daj mujto e goassak gierragijs vadjáluvá.

²⁹ Drådnik Ester, Avichajila niejdda, ja juvdá Mordokaj fámujn tjállusij baktu nanustahtijga dav nuppev purimgirjev. ³⁰ Mordokaj rájaj dajt gájkka juvdájda tjuohteguoktalåkgietjan gállárijkan Xerxes rijkan sávamin ráfev ja oaggásvuodav, ³¹ vaj sij máhttin ávvudit dajt purimbiejevijt mierredum ájgij, náv gåktu juvdá Mordokaj ja drådnik Ester lijga mierredam, ja ásadam dajt allasisá ja sijá gierragijda fástujn ja luodjomijn. ³² Estera gåhttjom mij mierredij purima njuolgadásájt tjáleduváj girjjáj.

10

Gånågis Xerxes ja Mordokaj

¹ Gånågis Xerxes värov rávkaj rijkas ja merragádegállárijkajs. ² Gájkka suv

fábmogis dago ja buorredago, náv gáktu tjielggidus dat aledimes mav gånågis vattij Mordokajaj, li tjáleduvvam mujttalusgirjjáj Media ja Persia gånågisáj birra. ³ Juvdá Mordokaj lij gånågisá Xerxesá lagámus álmåj. Sån lij mihtos juvdáj siegen, iehtsedum vieljajstis. Sidáj buoremusáv álm mugij ja suv bágo lidjin ávkken suv viesádijda.